



۵ دقیقه

## نیم نگاه‌هی به مصاحبه دکتر ظریف با طلوع نیوز

نوید قربانه

پردیس فارابی دانشگاه تهران



و روشنی از وی می‌خواهد زیرا می‌داند اگر عنان بحث را از نخست به جواد ظریف بدهد، با توجه به فن بیان و سخنوری خوب او، دیگر توانایی رسیدن به اهداف اصلی مصاحبه را نخواهد داشت.

مصاحبه در ادامه وارد بحث‌های جزئی‌تر می‌شود ولی در تمام طول پنجاه دقیقه سعی می‌شود روال حرکت از مبدأ به مقصد به صورت کل به جزء باشد و این منجر به عدم سردرگمی مخاطب می‌شود و بیننده و شنونده می‌داند که از کجا به کجا

جهت رفع این ابهامات بکوشد. هدفی که سال‌هاست در رسانه‌های رسمی کشورمان گم شده است و ابهامات مختلف سال‌ها پشت سر هم مانند کلافی سردرگم در هم پیچیده‌اند و در بیخ از بازشدن حتی یک گره. مصاحبه‌گر در ابتدا محورهای بحث را تعیین می‌کند و با یک سؤال کلی شروع می‌کند: «آیا افغانستان از دید ایران یک کشور مستقل است یا یک کشور تحت اشغال آمریکا؟» نجفی‌زاده از همان اول اجازه‌ی به حاشیه رفتن را به ظریف نمی‌دهد و جواب‌های صریح

«رابطه‌ی افغانستان و ایران پستی و بلندی‌های زیادی داشته.» با این جمله مصاحبه‌ی حدوداً ۵۰ دقیقه‌ای طلوع نیوز با جواد ظریف آغاز می‌شود. مصاحبه‌ای که تقریباً یک ماه پیش انجام شد و حواشی بسیاری را در پی داشت.

در این مصاحبه لطف‌الله نجفی‌زاده سعی دارد درباره‌ی ابهاماتی که در سال‌های اخیر در ذهن مردمان ایران و افغانستان و حتی بعضاً باقی کشورها به وجود آمده است از وزیر امور خارجه‌ی کشورمان بپرسد و در

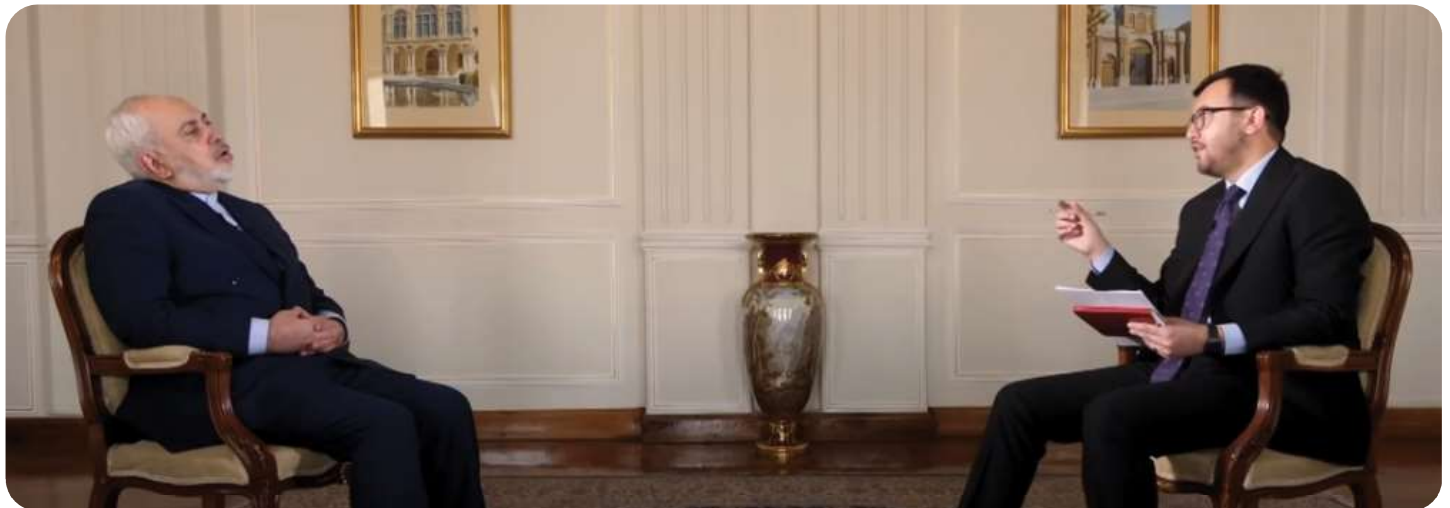
سال‌های اخیر. موضوع اطلاع نداشتن یا اطلاع داشتن و انکار کردن مطلبی طولانی و جداگانه می‌طلبید اما در هر حال چیزی که مشخص است موظف بودن مسئولین به اطلاع از وضع داخلی کشورشان است. مگر امکان دارد بدون مطلع بودن اقدام به حل مشکلات مردم کرد؟

اصلی‌ترین حسرتی که در انتهای این مصاحبه می‌توان داشت این است که چه قدر جای این مصاحبه‌ها در رسانه‌های رسمی کشورمان خالی

تا از سوء استفاده جلوگیری شود. حالا خودتان سختی کار مقامات وزارت امور خارجه را دریابید که اکثر اوقات در حال نطق و سخنرانی در مورد مسائل خارجی هستند! به احتمال زیاد به همین دلیل است که جواد ظریف در هیچ‌جای مصاحبه از کوره در نمی‌رود یا لحنش تند نمی‌شود. با یک لیخند ساده تلاش می‌کند تا یک گفت‌وگوی صمیمی داشته باشد زیرا خوب می‌داند که هر حرکت اشتباهی برابر است با جبهه‌بندی

می‌رود و خود را در مسیر رسیدن به هدف گم نمی‌کند.

شاید انتقاد اصلی‌ای که از همان ابتدای مصاحبه بتوان به مصاحبه‌گر طلوع‌نیوز وارد کرد این باشد که بیش‌تر از تلاش برای رفع ابهام و یافتن حقیقت به دنبال بردن بحث به سمت دلخواه خود است اما کدام رسانه را در سرتاسر جهان می‌توان یافت که بدون موضع و جهت‌گیری باشد؟ پس شاید بهتر باشد به جای تفکر به این انتقاد (جدا از وارد بودن



است. مصاحبه‌هایی که در آن به رفع تناقض‌هایی پیردازد که مردم ده‌ها سال است در حال مشاهده‌ی آن‌ها هستند. نباید به جای صداوسیما یا خبرگزاری‌های رسمی کشور مردم ایران چشمشان به رسانه‌های خارجی یا غیررسمی برای رفع ابهاماتشان باشد. مطالبه‌گری باید اولویت اصلی هر رسانه و خبرنگار قرار گیرد. همان رفتاری که ما در برخورد لطف‌الله نجفی‌زاده در تمام این مصاحبه شاهدش هستیم. بدون مطالبه‌گری نمی‌توان حقیقت را یافت و رسانه و خبرنگار بدون این مؤلفه از معنا و مفهوم تهی می‌شوند.

و دادن سوژه دست رسانه‌ها برای انحراف از بحث اصلی. روند وزیر ایرانی در تمام طول مصاحبه تفسیر واژگان دارای ابهام است تا بتواند موضع‌گیری واضحی داشته باشد. امری که بر آن در تمام طول مصاحبه تأکید می‌کند.

کل مصاحبه را می‌توان در یک جمله‌ی لطف‌الله نجفی‌زاده خلاصه کرد: «کشورتان است!» بهترین پاسخی که می‌شد به جملات «اطلاع ندارم» یا «نمی‌دانم» مقامی رسمی از یک کشور داد. اگر او نداند، چه کسی می‌خواهد بداند؟ همان حلقه‌ی گم‌شده‌ی میان مردم و مسئولین در

یا نبودن) به خروجی بحث توجه کرد.

در طرف دیگر جواد ظریف در یک موقعیت بسیار سخت قرار دارد. موقعیتی که تجربه نشان داده است همیشه به‌خوبی از پس آن برمی‌آید. مقام‌های رسمی کشورهای مختلف هرگاه در ارتباط با مباحث بین‌المللی اقدام به صحبت و اظهارنظر می‌کنند در شرایط دشواری قرار دارند زیرا تمامی رسانه‌های جهان این اظهارات را بازنشر می‌دهند و به همین جهت تلاش بر این است که تمامی واژگانی که توسط مقامات به کار می‌رود، با دقت زیادی انتخاب شود